در گفت‌وگو با مصطفی اعلایی، سفیر ایران در ونزوئلا بررسی شد

حساب و کتاب میراث احمدی‌نژاد در آمریکای لاتین

راضی نیستیم شرکت‌های ایرانی بی‌گدار به آب بزنند

زینب اسماعیلی: هم‌زمان با روز رفراندوم قانون اساسی در ونزوئلا گزارشی از تکلیف پروژه‌های سرمایه‌گذاری و مشارکت ایران در این کشور منتشر کردیم که بر مبنای اطلاعات منابع آگاه و البته شرکت‌های فعال در آن کشور تهیه شد. تلاش داشتیم هم‌زمان با انتشار آن گزارش با سفیر ایران در ونزوئلا نیز گفت‌وگویی داشته باشیم که این کار آن زمان محقق نشد. اما در موعد مرخصی سفیر که به تهران بازگشته بود، توانستیم با مصطفی اعلایی سفیر ایران در ونزوئلا گفت‌وگو کنیم. تلاش کردم از او درباره وضعیت سرمایه‌گذاری در این کشور و امنیت سرمایه‌های موجود ایران در این کشور که درگیر بحران است، بپرسم. با انجام رفراندوم قانون اساسی در این کشور که با تظاهرات‌های متعدد خیابانی مخالفان همراه بود، مجلس مؤسسان در این کشور تأسیس شد و زمام امور را در دست گرفت. ونزوئلا انتخابات فرمانداری‌ها و شهرداری‌ها را در پیش دارد و پس از آن انتخابات ریاست‌جمهوری فرا می‌رسد. اگر اتفاق غیرمنتظره‌ای رخ ندهد تا آن زمان نیکلاس مادورو جانشین هوگو چاوز در این کشور رئیس‌جمهوری خواهد بود. صبح یکشنبه حسن روحانی و نیکلاس مادورو رؤسای جمهوری ایران و ونزوئلا در حاشیه نشست سران کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی در آستانه قزاقستان با هم دیدار و گفت‌وگو کردند. در این ملاقات بر توسعه روابط رو به پیشرفت تأکید شد.

اگرچه رابطه تهران- کاراکاس از دوره سیدمحمد خاتمی و دولت اصلاحات گسترش پیدا کرد اما در دوره محمود احمدی‌نژاد و هوگو چاوز اوج گرفت. قراردادهای همکاری متعدد و توسعه مشارکت و صدور خدمات فنی و مهندسی، تأسیس بانک و... از جمله همکاری‌های دو کشور بود. نزدیکی فکری دو رئیس‌جمهور بیش از آنچه تصور می‌شد، بود و نتیجه‌اش همکاری‌هایی بود که برخی از آنها مثل آب در هاون کوبیدن بود. سفیر فعلی که از اوایل دولت حسن روحانی به کاراکاس رفته، معتقد است هنوز امکان همکاری و مشارکت دو کشور وجود دارد.

در سال‌های دولت محمود احمدی‌نژاد سرمایه‌گذاری ایرانی‌ها در ونزوئلا سیر صعودی پیدا کرد. در سفارت جمهوری اسلامی ایران در ونزوئلا آماری وجود دارد از اینکه در آن سال‌ها، ایران چه عددی در ونزوئلا سرمایه‌گذاری کرد؟

در ابتدا این را بگویم که ما در هیچ دوره‌ای در ونزوئلا سرمایه‌گذاری به معنی انتقال پول هنگفت به این کشور و کسب سود از این محل نداشتیم، بلکه مشارکت در طرح‌های فنی و مهندسی بوده است. در پاسخ به سؤال شما، نمی‌توان رقمی از این مشارکت‌ها درآورد. این اعداد را خود شرکت‌ها می‌توانند اعلام کنند. هر شرکت به اندازه توان خود و در چارچوب وظیفه و مسیری که در پروژه برایش تعیین کردند، در ونزوئلا هزینه کرده است. بسیاری از شرکت‌ها در دوران خود به سرمایه و سود خود دست پیدا کردند. هرکدام از پروژه‌ها نیز در حد و توانشان، کار خود را انجام داده‌اند. نکته‌ای که ضروری است و من همیشه به مقامات ونزوئلایی می‌گویم، این است که رابطه اقتصادی ما با کشوری مثل ونزوئلا در حوزه اقتصادی - از طرف ما - خیلی حالت کاسب‌کارانه ندارد. ما بر مبنای همکاری‌های بین‌المللی و مخصوصا همکاری‌های جنوب-جنوب و در چارچوب عدم تعهد یک‌سری اهداف مشترک و مشخص را دنبال و در همین راستا با ونزوئلا و کشورهای آمریکای لاتین همکاری می‌کنیم. اشاره کردم به بحث اهداف مشترک؛ ما در «عدم تعهد» با تمام کشورهای عضو اهداف مشترکی داریم؛ یکی از این اهداف همکاری جنوب-جنوب در چارچوب مساعدت به یکدیگر به‌منظور توسعه پایدار کشورهای عضو با اتکا به توانمندی‌های هر کدام از کشورهاست. کشورهای عضو جنبش عدم تعهد این قرار را به‌صورت رسمی و در چارچوب اعلامیه‌ها با هم گذاشته‌اند که با استفاده از توانایی‌های یکدیگر برای ارتقای توسعه پایدار که به‌نفع ملت‌هایشان باشد، با یکدیگر همکاری کنند.

همکاری ما با ونزوئلا با همکاری آمریکا، ایتالیا و اتحادیه اروپا با ونزوئلا فرق می‌کند. رابطه شرکت‌های آنها با شرکت‌های ونزوئلایی با رابطه شرکت‌های ما با شرکت‌های ونزوئلایی فرق می‌کند. شرکت‌های آنها کاسب‌کارانه عمل می‌کنند. بیزینس‌من هستند و هر کجا پول باشد عمل می‌کنند. برای همین می‌بینید الان که وضع اقتصادی ونزوئلا به‌خاطر کاهش قیمت نفت خراب شده است، شرکت‌های اروپایی یکی پس از دیگری کار خودشان را تعطیل کرده و رفته‌اند. در ونزوئلا چند شرکت هواپیمایی مثل لوفت‌هانزا و آلی‌تالیا تعطیل شد. چون دولت ونزوئلا نتوانست مطالبات آنها را تأمین کند. کارخانه فورد در ونزوئلا تعطیل شده چون نتوانسته‌اند مطالبات خود را بگیرند. آنها کاری به توسعه ونزوئلا یا مردم ونزوئلا ندارند. اما جنس فعالیت‌های ما در ونزوئلا با جنس فعالیت‌های آنها -که در حوزه سرمایه‌داری تعریف می‌شود- فرق دارد. ما سعی می‌کنیم از توانمندی‌های هم استفاده کنیم. ما سعی کردیم از طریق مشارکت در صدور خدمات فنی و مهندسی در آنجا، در حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی فعالیت داشته باشیم. ما در ونزوئلا خیلی در صدور کالا فعال نیستیم؛ بیشتر در حوزه خدمات فنی و مهندسی فعالیت داریم و مشارکت کرده‌ایم؛ برای اینکه بتوانیم در شکل‌دهی به زیرساخت توسعه آنجا به دولت ونزوئلا کمک کنیم. در مجموع این پروژه‌ها توانست کار خود را انجام دهد اما به‌خاطر کاهش قیمت نفت ونزوئلا نتوانست «بعضی» از تعهداتش را به «بعضی» از شرکت‌ها عملی کند.

شما در مقاله‌ای که نوشته بودید اشاره کرده بودید شرکت «کیسون» پروژه خود را به‌موقع تمام کرد و به‌موقع هم مطالباتش را گرفت و از آن به‌عنوان بهترین شرکت تقدیر شد. من در جلسه‌ای که از کیسون به‌عنوان بهترین شرکت تقدیر شد حاضر بودم؛ جلسه دولتی‌ای هم نبود، جلسه اتاق بازرگانی بود و مجموعه‌ای از شرکت‌ها و بازیگران اقتصادی قَدَر فعال در ونزوئلا جایزه گرفتند و از آنها قدردانی شد. اما شرکت‌های دیگری هم در آنجا داریم که به‌دلیل وضعیتی که ونزوئلا پیدا کرده، محدود شده‌اند و دیگر آن‌طوری که قرار بود تولیدات داشته باشند، نمی‌توانند تولید داشته باشند.

فرمودید فعالیت ما در ونزوئلا در راستای اهداف جنبش عدم تعهد است. کشورهای زیادی در این حوزه جای می‌گیرند. آیا درحال‌حاضر ما چنین رابطه‌ای را با کشور دیگری مثل ونزوئلا داریم؟

بله، با بسیاری از کشورهایی که عضو «نم» هستند روابط دوستانه داریم.

منظورم رابطه اقتصادی است، فکر نمی‌کنید در بین همه اعضای جنبش عدم تعهد، «ونزوئلا» در این بین برای ما خاص بوده؟

بله. با ونزوئلا بیش از کشورهایی همچون اندونزی، مالزی و هند رابطه اقتصادی داریم. اینها کشورهای قدر عدم تعهد هستند و ما با آنها، ارتباط اقتصادی داریم، اما ونزوئلا به علت شرایطی که در آن قرار گرفت و گرایش‌های ضدسلطه‌ای که بیش از مابقی کشورها در آمریکای لاتین داشت، با سیاست خارجی ما هم‌جهت بود. مسیر سیاست خارجی ما که ضدسلطه بود، بیش از همه کشورها، در ارتباط با ونزوئلا قرار داشت. ما اصراری نداشتیم در ونزوئلا به‌طور گسترده عمل کنیم، مرحوم چاوز تشخیص داد اگر بخواهد با سلطه‌ای که بر کشور اوست، مبارزه کند، باید به کشورهایی اتکا کند که آنها بتوانند به توسعه زیرساخت اقتصادی کشورش کمک کنند. چاوز ایران را تشخیص داد. بارها چاوز و همین حالا مادورو - ایران را به‌عنوان کشور نوظهور اقتصادی معرفی کرده‌اند؛ کشوری که می‌توان بر آن اتکا کرد. با وجود همه مشکلاتی که خود ایران دارد و همه تحریم‌هایی که ایران متحمل شد، اما این تشخیص کماکان وجود دارد که ونزوئلا می‌تواند به کشوری مثل ایران متکی باشد تا بتواند به توسعه خود کمک کند و در مقابل فشار خارجی مقاومت کند. ما با ونزوئلا روابط نزدیکی داریم به این دلیل که همسویی خوبی در سیاست خارجی ما وجود دارد.

تعهدات مشترک اعضای «نم» قابل فهم است. اما شما از همسویی در سیاست خارجی ایران و ونزوئلا سخن می‌گویید. خب، اکنون شرایط ایران و رابطه‌اش با جهان تغییرات زیادی کرده است؛ به‌ویژه بعد از برجام. اکنون اروپا بیش از دیگر کشورها، شریک اقتصادی ایران است. در این شرایط همچنان ونزوئلا می‌تواند شریک خوبی برای ما باشد؟

این موضوعات هیچ مغایرتی با هم ندارد. ما در چارچوب جنبش عدم تعهد به سیاست‌هایمان ادامه می‌دهیم و ادامه تحقق این سیاست‌ها مغایرتی با گسترش روابط اقتصادی با دنیا و شرکت‌های اروپایی ندارد. حتی می‌تواند مکمل همدیگر باشد.

شما فرمودید شرکت‌های اروپایی، ونزوئلا را ترک کرده‌اند.

بله، بسیاری از آنها.

ما درحال‌حاضر شرکت فعال ایرانی داریم که در ونزوئلا کار کند؟

بله داریم منتها به دلیل نوع قراردادها و فرمول‌های همکاری که در دوران ریاست‌جمهوری چاوز تنظیم شده بود محدود شده‌اند.

می‌توانید شرکت‌های فعال موجود را نام ببرید؟

شرکت «ون‌ایران‌تراکتور» را داریم که قبلا تولیداتی در ونزوئلا داشت ولی الان تولید خیلی خیلی مختصری دارد. اگر الان به این شرکت کمک شود و دولت ونزوئلا بتواند منابع مالی آن را تأمین کند [این شرکت] دوباره به دوران اوج خود بازمی‌گردد. اتفاقا مردم و به‌ویژه کشاورزان ونزوئلا از محصولات تراکتور ایران بسیار راضی هستند و می‌گویند هم کیفیت آن و هم قیمت آن کاملا رقابتی است. ما از کشورهای دیگر هم که خواهان تراکتور ایران هستند هم درخواست داریم.

این شرکت، همان است که کارش را در دولت آقای خاتمی شروع کرد؟

فکر می‌کنم خود آقای خاتمی هم برای افتتاح آن به ونزوئلا سفر کردند.

غیر از این شرکت، شرکت دیگری نیست؟

چرا ما ون‌ایران‌تو را داریم؛ «ون» یعنی ونزوئلا، «ایران» که ایران است و «اتو» هم یعنی اتومبیل که تولید سمند و پراید را انجام می‌دهد. شما ونزوئلا که تشریف ببرید در خیابان‌ها نمونه‌های خیلی خوبی از سمند و پرایدهایی را می‌بینید که در حرکتند.

مثل همین نسخه‌های داخلی؟

نسل‌های قدیم‌تر همین تولید داخلی. مثلا تولید سورنا و دنای سمند را آنجا نداریم. پراید هم الان به‌دلیل مشکلاتی که وجود دارد به مشکل خورده است.

اینکه می‌گویید این شرکت‌ها هنوز فعال هستند یعنی اینکه یک دفتر وجود دارد و یکی، دو کارمند هم دارد ولی به‌اصطلاح کرکره‌شان را پایین نکشیده‌اند؟

این شرکت ایرانی نیست، شرکت مشترک است که بیشتر سهم آن را هم ونزوئلا داده است. اکثریت سهمش برای ونزوئلا است. البته قبل از آن، بیشتر سهمش برای ایران بود اما آنها خواستند و بخشی از سهم ایران را خریدند و الان بیشتر سهم برای ونزوئلا است. درحال‌حاضر سهم ایران آوردن «پک» است. پک سمند از ایران می‌رود و آنجا در خط‌هایی که وجود دارد مونتاژ می‌شود.

این شرکت هم درحال‌حاضر تولید ندارد؟

تولید ندارد؛ ولی طرح‌هایی در راه است که صادرات مجدد داشته باشد. درحال‌حاضر اگر ما بخواهیم درباره سمند صحبت بکنیم، باید با مدیر ونزوئلایی صحبت بکنیم.

در سؤال اول پرسیدم که آیا می‌توان عددی داد از میزان سرمایه‌گذاری‌ای که ما در ونزوئلا انجام دادیم و شما گفتید نمی‌شود....

به‌این‌دلیل نمی‌شود که کار خیلی دولتی نیست؛ یعنی وزارت خارجه یا وزارت اقتصاد یا وزارت صنعت ما آنجا سرمایه‌گذاری نکرده است که ما آماری داشته باشیم. اگر بخواهید آمار بگیرید، باید از خود شرکت‌ها سؤال بکنید که چقدر آنجا سرمایه‌گذاری کرده‌اند. در مجموع می‌توانم بگویم ما از مشارکت در ونزوئلا به‌هیچ‌وجه ضرر نکردیم. ورود ما در حوزه فنی-مهندسی ونزوئلا هم به توسعه ونزوئلا کمک کرد؛ هم به توسعه و اشتغال شرکت‌های خودمان کمک کردیم. در چارچوب همکاری‌های جنوب-جنوب شرکت‌های ایرانی، به تعهدات‌شان عمل کردند، سودآفرین بودند و زیرساخت‌های خوبی هم ایجاد کردند. در شرایط فعلی هم می‌توان با ونزوئلا کار مشترک کرد؛ به شکلی که سرمایه‌ها حفظ شود و سودده باشد.

آقای اعلایی، در زمان اوج سرمایه‌گذاری ایران در ونزوئلا، تعداد این شرکت‌ها از ۱۰، ۱۵ شرکت بیشتر بوده است؟

همین حدود بوده.

می‌توان گفت سرمایه‌گذاری کلان از طریق ایران‌خودرو و سایپا و با عنوان شرکتی که به طور مشترک تأسیس کردند، آمده است؛ همچنین از شرکت پتروپارس و شرکت کیسون و شرکت‌های خانه‌سازی که پروژه‌های سنگین‌تری داشتند. شرکت صدرا هم که هیچ کشتی تحویل نداده است؛ پس می‌توان عددی از میزان آورده این شرکت‌ها را محاسبه کرد؟

یک شرکت سوت ماشین هم هست که تقریبا کارش تمام شده و تحویل داده است. چندین کارخانه لبنیات و کارخانه انتقال تکنولوژی ساخته است. آنها به تعهدات خود عمل کرده‌اند و یک مقدار مختصری از مطالبات آنها مانده است. شرکت سوت ماشین هم تقریبا کارش تمام شده است.

بسیار خوب؛ آیا می‌توان گفت که بین کشورهای دیگری که در ونزوئلا سرمایه‌گذاری کرده‌اند، سهم ایران چقدر است؟ مثلا بین ایتالیا، فرانسه و حتی ترکیه و کشورهای دیگری که سرمایه‌گذاری کرده‌اند.

ترکیه به‌طور سنتی اصلا در آمریکای لاتین مشارکت نداشته؛ اما به‌تازگی خوب فعال شده است. در واقع در شاکله اقتصاد آمریکای لاتین آن طور که آمریکا از صد سال پیش حضور دارد، روسیه، چین یا ژاپن حضور دارند، ترکیه حضور ندارد. ژاپن در ونزوئلا سرمایه‌گذاری زیادی کرده، کره‌جنوبی هم همین‌طور. به‌تازگی ترکیه در کوبا فعال شده و همچنین در ونزوئلا شرکت ترکیش‌ایرلاین راه افتاده که به کلمبیا و کوبا پرواز دارد. ترکیه کم‌کم در حال سرمایه‌گذاری در ونزوئلا است.

خب در بین این کشورها، سهم ایران چقدر است؟

در پاسخ به این سؤال که ایران چند درصد سهم دارد، باید گفت ایران در حد توان خودش آنجا حضور دارد. در ونزوئلا کشورهای زیادی سرمایه‌گذاری کرده و مشارکت دارند. این‌طور نیست که سهم ایران زیاد باشد. ببینید آنجا شرکت‌های آمریکایی، اسپانیایی، فرانسوی، ایتالیایی و از خود منطقه آمریکای لاتین، شرکت‌های برزیلی و کوبایی حضور دارند. در یک برهه به دلیل همسویی سیاست خارجی این فرصت به ایران داده شد. ایران هم این توانمندی را داشت که در چارچوب منافع خودش و توسعه ونزوئلا توانست آنجا حضور پیدا کند. البته نمی‌توان به‌طور مطلق گفت ولی در ونزوئلا شرکت‌های ایرانی حضور موفقی داشتند. هم در صنعت خودرو، هم در صنایع لبنی، هم در صنعت آب و هم در مسکن حضور موفقی داشتند. در کشتی‌سازی، شرکت صدرا به خاطر مشکلاتی که بود، موفق نشد. اگر بخواهیم جمع‌بندی بکنیم، شرکت‌های ایرانی در انجام مأموریت‌شان که صدور خدمات فنی و مهندسی ایرانی به ونزوئلا باشد؛ که هم به توسعه ایران کمک می‌کند و هم به توسعه ونزوئلا کمک می‌کند، موفق بودند.

برایمان از وضعیت پروژه شرکت صدرا بگویید. این شرکت قرار بود چهار کشتی سنگین به ونزوئلا تحویل دهد؛ اما نتوانست حتی یکی از کشتی‌هایی را هم که قرار بود تحویل دهد. چه چیزی موجب شد؟

بله باید چهار کشتی سنگین تحویل می‌داد. الان کشتی‌سازی صدرا می‌گوید مشکلی ندارم و آماده تحویل هستم.

چه اتفاقاتی موجب شد که صدرا نتوانست به‌موقع تعهدش را انجام دهد؟

یک‌سری مشکلات بین دو طرف بوده که نتوانستند آنها را حل کنند؛ اما تلاش‌های زیادی شده که این مشکلات حل شود. کشتی مثل ماشین نیست، هزاران قطعه دارد و حرکتش روی آب قانون‌مندی و مقررات خاص خودش را دارد. مجموعه جزئیات پیچیده فنی، کار تحویل را با دشواری مواجه می‌کند. این خاص ایران هم نیست. همه کشورهایی که کشتی‌سازی می‌کنند برای تحویل‌دادن آن یک‌سری مقررات خاص دارند، در آب‌انداختن آن یک‌سری مقررات خاص دارد... .

با توجه به همه این شرایط، بالاخره یک زمانی برای تحویل کشتی تعیین شده بود؟

بله. ببینید خود ایران تحت تحریم بوده است. مجموعه شرایطی که در ایران و ونزوئلا بود، باعث شده کشتی‌ای به آب نیفتد. به‌هرحال کشتی‌سازی صدرا می‌گوید من آماده‌ام.

بسیار خب، نهادی که در کشور ونزوئلا با کشتی‌سازی صدرا در ارتباط بوده، هیچ ادعایی ندارند؟

ادعایی ندارند. ادعا از این جهت که بگویند ما این‌قدر از شما طلبکار هستیم و اگر ندهید ما پیگیری می‌کنیم، نه؛ به این صورت نیست؛ اما این پروژه هنوز تمام نشده و به خاتمه خود نرسیده است.

پس دعوی حقوقی‌ای مطرح نیست؟

نه هیچ دعوی حقوقی‌ای نشده است. یک پروژه است که هنوز هم سر جای خود باقی است و هنوز هم در حال مذاکره است مبنی بر اینکه کشتی دوم چگونه تحویل داده شود، کشتی سوم چگونه ساخته شود. منتها عرض کردم، کشتی‌سازی یک صنعت بسیار پیچیده است و مثل صنعت هواپیما می‌ماند. این‌طور نیست که شما بگویید ما یک ماه مذاکره کرده‌ایم و کار تمام است و از فردا شما می‌توانید سوار ماشین سمندتان بشوید. پروژه روی میز است و در حال تلاش است تا مشکلات فنی موجود حل شود.

پروژه کیسون تحویل داده شده و مطالبه‌ای ندارد؟

بله؛ تحویل داده شده و ادامه ندارد. البته کیسون هنوز آنجا دفتر دارد.

کیسون یک شرکت ایرانی است؟

کاملا ایرانی است؛ یعنی در ایران ثبت شده و آنجا دفتر دارد.

شرکت خانه‌سازی ایرانیان نتوانست تعهداتش را به‌موقع تحویل دهد و بنا بر آنچه من شنیده‌ام، دعوی حقوقی نیز مطرح است. درباره خانه‌سازی ایرانیان، چه چیزی روی میز است؟

خانه‌سازی ایرانیان به‌عنوان یک شرکت ایرانی که آنجا کار می‌کند، ادعا می‌کند به تعهدات خود عمل کرده است. من به پروژه‌های آنها سر زده‌ام و پیشرفت‌های زیادی داشته‌اند و واحدها تا اندازه‌ای آماده است. منتها جزئیات فنی‌ای که می‌گویم، همه‌جا هست. به‌عنوان مثال، طرف ونزوئلایی با شرکت ایرانی قراردادی می‌بندد برای ۱۰ هزار واحد به ارزش ۲۰۰ میلیون دلار، بعد [طرف ایرانی] پیش‌پرداختی می‌گیرد و می‌گوید من در فلان سال، مثلا چهار سال دیگر، [خانه‌ها را] به شما تحویل می‌دهم. بعد به علت تغییرات مقطعی، در وسط کار اجرای پروژه با محدودیت روبه‌رو می‌شود. همه اینها را به‌عنوان مثال می‌گویم که ممکن است اتفاق بیفتد یا هر اتفاق دیگری که دقیقا منطبق با قرارداد اولیه روی کاغذ نباشد. این اتفاق‌ها ممکن است در ایران هم پیش بیاید. مثلا اگر شرکت ونزوئلایی در ایران مشغول باشد، شرکت تعهدپذیر یعنی شرکت ونزوئلایی، دو سال دیگر، سه سال دیگر در شرایطی قرار می‌گیرد که می‌خواهد ترم‌های قرارداد را تغییر دهد...

ادامه در صفحه ۷

> **با ونزوئلا بیش از کشورهایی همچون اندونزی، مالزی و هند رابطه اقتصادی داریم. اینها کشورهای قدر عدم تعهد هستند و ما با آنها، ارتباط اقتصادی داریم، اما ونزوئلا به علت شرایطی که در آن قرار گرفت و گرایش‌های ضدسلطه‌ای که بیش از مابقی کشورها در آمریکای لاتین داشت، با سیاست خارجی ما هم‌جهت بود**

آینه

اعتماد

ملاقات حضوری ساسان آقایی با خانواده خود

● ساسان آقایی، روزنامه‌نگار، روز گذشته با خانواده خود دیدار و گفت‌وگو کرد. پدر ساسان آقایی در گفت‌وگو با «اعتماد» با اعلام این خبر اظهار کرد: پیش از این یک‌بار دیگر هم اجازه ملاقات گرفته بودیم که متأسفانه موفق نشده بودیم اما این مرتبه موفق شدیم روز گذشته با او ملاقات حضوری داشته باشیم. وی افزود: این ملاقات بنا به درخواستی که ما از بازپرس داشتیم صورت گرفته بود. روحیه ساسان خوب و پرانرژی بود و شرایط کاملا مساعدی داشت. وی همچنین تأکید کرد: از نگاه خود او مراحل بازجویی به پایان رسیده است اما هنوز مشخص نیست که چه مدت دیگر او در بازداشت باشد. وی اظهار امیدواری کرد که به‌زودی مشکل فرزندش حل و او آزاد شود. گفتنی است ساسان آقایی شامگاه شنبه ۲۱ مردادماه بازداشت شده بود. الیاس حضرتی، مدیر مسئول روزنامه اعتماد، چندین‌بار برای پیگیری وضعیت او به دادسرای رسانه مراجعه کرده است و این پیگیری‌ها ادامه دارد.

ایران

پاسخی راهبردی به یک نامه

● علی یونسی، دستیار ویژه رئیس‌جمهوری در امور اقوام و اقلیت‌های دینی و مذهبی: پاسخ راهگشا و راهبردی رهبر معظم انقلاب به جناب مولوی عبدالحمید، اتمام حجتی با تفرقه‌افکنان و انحصارطلبان بوده و راه را برای اداره و مدیریت جامعه‌ای متکثر هموار ساخته است و لذا دولت و نهادهای گوناگون حکومتی باید با تلاش مضاعف، بر تحقق و نهادینه‌شدن این گفتمان، تأکید ورزیده و ایران را برای همه ایرانیان بخواهیم.

البته رئیس‌جمهوری ایران و دولت تدبیر و امید در چهار سال گذشته باوجود سنگ‌اندازی‌ها و فشارها و مانع‌تراشی‌ها، از وعده‌ای که در انتخابات ۹۲ و ۹۶ به مردم از جمله اقوام و اقلیت‌های دینی و مذهبی داده، عدول نکرده است و در حد توان و امکان، از حقوق این بخش از ایرانیان دفاع کرده، هرچند هنوز تا تحقق کامل حقوق شهروندی، فاصله زیاد است اما بدون شک این ضرورتی اجتناب‌ناپذیر، بوده و اراده برای رفتن به سمت آن، نیز وجود دارد.

و امیدواریم، پاسخ تاریخی رهبری معظم انقلاب به درخواست جناب مولوی عبدالحمید، فصل‌الخطاب باشد و همان‌طوری که فرمودند: «همه ارکان جمهوری اسلامی موظفند براساس معارف دینی و قانون اساسی هیچ‌گونه تبعیض و نابرابری بین ایرانیان از هر قوم ونژاد و مذهبی روا ندارند. ما هم به‌جد معتقدیم همه باید با هم، در کنار هم و در صفوف فشرده و واحد به سربلندی و عزت ایران اسلامی بیندیشند و در راه آن تلاش کنند و اجازه ندهند دشمنان این مرز و بوم و خناسان وابسته به این و آن در این صف واحد تفرقه افکنده و کارشکنی کنند».

جمهوری اسلامی

خطیبان و نقد عملی مردم

● **غلامرضا بنی‌اسدی:** گاهی سخنانی می‌شنویم از بعضی تریبون‌داران که از تعجب چشم‌ها مثل کره زمین گرد می‌شود! یک خطیب جمعه پای امام علی را به ماجرا می‌کشد به این مضمون که حضرت موقع انتخابات در خزانه را باز نمی‌کرد و به افتتاح پروژه نمی‌پرداخت! وی این را به دولتمردان تذکر می‌دهد که البته بخشی از آن، حرف حقی است که نباید دولتیان و دیگر حاکمان بودجه را در گرو خود داشته باشند و برای رأی هزینه کنند... . اهل خبر اصطلاحی دارند به نام خبر سوخته اما خبر سوخته برای خبرنگار، خبری است که رسانه‌ای قبل از او کار کرده باشد نه حتی مال روز قبل باشد! اما خبری که برخی حضرات می‌دهند حد اقل مال شش، هفت سال پیش است، کارنامه کاری همان دولتی که اطاعت از آن در نظر این حضرات مثل اطاعت از خدا بود نه مال این دولت که دیگر اطاعت از آن معلوم نیست چه حکمی دارد!

مردم طعم صداقت را خوب می‌دانند و زخم طعنه را می‌بینند و حساب خود را هم با آن روشن می‌کنند، اگر غیر از این بود، شهر موقع نماز جمعه، تعطیل و مردمان، یک‌پارچه خود را به محل نماز می‌رساندند اما... . همچنان‌که تریبون‌داران حرف خود را می‌زنند، مردم هم راه خود را می‌روند و این به نفع هیچ‌کس نیست. ما این حضرات را عزیز و حرمتشان را در افزایش می‌خواهیم چنانکه اشارت ابرویشان، به هرکس باشد، صاحب آبرو و صاحب رأی شود نه اینکه با آن اشارت، باد در سبد رأیش بوزد و آن کند که می‌دانیم؛ اما خواست ما را تضمینی نیست اگر خود محترمان و بزرگان، بر همان نمط سابق سخن کنند. یاد همه بماند که جهان امروز، جهان رسانه است، دنیای دیتاست، مردم دارای حافظه‌های جدا اما همراه خود هستند که با آن قادر به رصد سخن‌های دوره‌های گذشته نیز می‌شوند و برهمین‌اساس هم رفتار خود را با تریبون‌داران، تنظیم می‌کنند. نتیجه‌اش هم در جامعه عیان است... .

politics@sharghdaily.ir

آینه دیروز

کیهان

● سعید جلیلی، دبیر شورای‌عالی امنیت: سازمان ملل برای خروج عراق از ذیل فصل هفتم منشور ملل متحد تلاش کند

● سیدشهاب‌الدین صدر، نایب‌رئیس فراکسیون اصولگرایان: فراکسیون اکثریت مجلس منشور وحدت امضا کردند

● خزاعی، نماینده دائم ایران در سازمان ملل: تهدید به ربودن رئیس‌جمهور ایران از بارزترین نمونه‌های نقض حقوق بین‌الملل است

● نمایندگان مجلس خبرگان: حضور مشایی در کابینه با منزلت دولت اصولگرا همخوان نیست

● علی طاهری‌مطلق، معاون وزیر راه و ترابری: گمرک یکی از موانع توسعه ترانزیت دریایی است

● شیخ‌عطار، قائم‌مقام وزیر امور خارجه: از ۱+۵ خواسته‌ایم ابعاد طرح فریز در مقابل فریز را شفاف کنند

● محمدنجار، وزیر دفاع: تاریخ‌مصرف تحریم و تهدید به پایان رسیده است

اعتماد

● مقام معظم رهبری: به نام عقلانیت و اعتدال به دنبال تضعیف انقلاب هستند

● یک هفته مهلت به احمدی‌نژاد؛ برای سؤال درباره مشایی در مجلس مطرح شد

● لاریجانی، رئیس مجلس: رهبری درباره استیضاح وزیر آموزش‌وپرورش نظری نداده‌اند

● تصمیم عجیب سرمربی الاهلی در آستانه بازی با پرسپولیس

● واکنش مظاهری، رئیس کل بانک مرکزی به نامه جهرمی، وزیر کار: اختلافات موجود در درون دولت را رسانه‌ای نکنید

● صادق خرازی، سفیر سابق ایران در فرانسه: مذاکره مستقیم ایران و آمریکا برطرف‌کننده تهدیدها است

● مرتضی حاجی، مدیرعامل بنیاد باران: دغدغه سیدمحمد خاتمی آینده کشور است

ایران

● احمدی‌نژاد در دیدار نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور عراق: اشغالگران جدول زمانی خروج از عراق را ارائه کنند

● صفری، معاون دستگاه دیپلماسی در دیدار وزیر خارجه انگلیس: ایران در برابر فشارهای نامشروع سر فرود نخواهد آورد

● جوانفکر، مشاور مطبوعاتی احمدی‌نژاد: به تبعات طرح سؤال از رئیس‌جمهور توجه شود

● زریبافان، مشاور احمدی‌نژاد: اتهامات به دولت فقط مصرف انتخاباتی دارد

● مظاهری، رئیس کل بانک مرکزی: هیچ طرحی بدون مطابقت با بانکداری اسلامی اجرا نمی‌شود

آفتاب

● جلیلی، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی: راه‌حل مشکلات عراق تحکیم روند دموکراسی در این کشور است

● محمدنجار، وزیر دفاع: در پیشرفت‌های نظامی نه‌تنها غلو نمی‌کنیم بلکه گاهی کوچک‌نمایی هم می‌کنیم

● وزیر کشور از مذاکرات قرارداد «کرسنت» کنار گذاشته شد؛ احمدی‌نژاد خواستار روال مذاکرات قرارداد کرسنت از طریق وزارت نفت شد

● رئوفیان، عضو شورای مرکزی جبهه پیروان خط امام و رهبری: برای معرفی کاندیدای اصولگرایان باید کارشناسی زیادی صورت گیرد

● علی مطهری، نماینده مجلس خبر داد: تعداد امضا برای سؤال از احمدی‌نژاد به حدنصاب رسید

● محبیان، مؤسس حزب نواندیشان ایران: نفی و طرد جریان‌های دیگر نشانه اصولگرایی نیست

● درایتی، عضو شورای مرکزی جبهه مشارکت: سیاست‌مدار مسلمان وعده‌های خود را اجرا می‌کند

جمهوری اسلامی

● خسرونیا، رئیس انجمن متخصصان داخلی ایران: آب چاه‌های جنوب شهر تهران برای نوشیدن مناسب نیستند

● محمدنجار، وزیر دفاع: بودجه نیروهای مسلح افزایش می‌یابد

● مهدی صفری، معاون وزیر خارجه در دیدار با وزیر خارجه انگلیس: ایران استانداردهای دوگانه هسته‌ای را نخواهد پذیرفت

● نوذری، وزیر نفت خبر داد: مذاکره با چین و هند برای توسعه میادین نفت و گاز دریای خزر

● علی قنبری، عضو سابق شورای پول و اعتبار: بنگاه‌های زودبازده در اقتصاد رانتی جواب نمی‌دهد

اطلاعات

● احمدی‌نژاد: کسی از درگیری در عراق سود نمی‌برد

● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: روحانیت تاریخ‌ساز و عامل حضور مردم در صحنه است

● لاریجانی، رئیس مجلس: تشدید محاصره غزه ناشی از ضعف رژیم صهیونیستی است

● صفری، معاون وزیر خارجه: ایران روابط خود را با انگلیس کاهش نمی‌دهد

● آیت‌الله مکارم‌شیرازی: آرزوی خانه‌نشین‌کردن مراجع شیعیان را به گور خواهند برد